

మునిమాణిక్యం నరసింహారావు, బి. ఏ., ఎల్. టి.,

కాపరానికి వచ్చింది మొదలు ఇంతవరకూ ఒక్క సారయినా మా ఆవిడ ప్రణయ కోపం ఆభినయించ లేదు. ఆమాట నేను కావ్యాలలో చదవటం తిరుహం వినటం మూలాన మా ఆవిడచేత ప్రణయకోపం పట్ట చాలని బహు సరదాగా ఉంటూ ఉండేది. ఆడపా దడపా నేను “ఏం కాంతం, నీవు ఒక్క-సాన్ని ప్రణ యకోపం పట్టావు కావు” అని అంటూంటే ఆవిడ “ఎప్పుడో ఒకప్పుడు పడతా లెండి ఇప్పుడే తొంద రొచ్చింది” అని అంటూ ఉండటం మూలాన రోజులు గడిచి పోయినాయి. అంతేకాని పట్టుమని కూర్చుని శాస్త్రీయుక్తంగా ఒక్క-రోజైనా ప్రణయ కలహం జరిగించలేదు.

అనుకోటమే కాని శాస్త్రీయుక్తమైన ప్రణయ కలహం ఎట్లా జరపాలో నాకూ తెలియదు. నిజంమాటకు! ఆడదాన్ని చేసి ఆవిడను ఒక్క-దాన్ని పట్టుకుంటే ఏంపడు తుంది పాపం! అందుకని వాత్సాయన కామ సూత్రాలు సంపాదించి ప్రణయ కలహ విధానాన్ని గూర్చి అ సాం

త్రము చదివాను. కాస్త కూస్త విషయంగాదది. సత్య నారాయణ వ్రతానికి చేయాలిసి నంత పని ఉంది.

నాయకుడు పూర్వాహ్లామయ భోజనమయిన తరు వాత చిలుకలను, గోరువంకలను మాట్లాడించాలట! మా కేటలకు చుట్టూ పర్ర భూము లవటంవల్ల, చుట్టూ పక్కల ఎటు చూచినా మైలు మైలున్నర, దూరంలో, చిలుకలు గోరువంకలు కనిపించవు.

శాస్త్రీకారుడు విధించిన నియమాన్ని వదిలేయటం నాకేమాత్రం మనస్కరించలేదు. ఎంత కష్టమైనా సరే, శాస్త్రీయుక్తంగా ప్రణయ కలహం నిర్వహించాలను కొన్నాను. ఏదో పెద్ద వాళ్లమై పోతున్నాము. ఇక మళ్లి పట్టచ్చామా! అందుకని ఫిరంగికి భోజనమైన తరు వాత మా ఆవిడ ఈ ఎండలో ఎక్కడికి పోతారు, వస్తు, అంటుంటే కూడా వినకుండా, నెత్తిన గుడ్డవేసు కొని, నాలుగు మైళ్ల దూరంలో నున్న కరి మీదికెళ్లి తోటల్లో తిరిగి, ఎట్లాగైతే నేమి చిలుకలను గోరువంక లను మాట్లాడించి సాయంత్రానికి ఇంటికి చేరుకున్నాను.

అటు తరువాత జరుగవలసిన కార్యక్రమాన్ని గురించి విచారించాను. తదంతే.....సంమార్జన, పుష్ప ప్రకరము, శియన రచనము.....ఇవి జరగాలిసినవి.

ఇవన్నీ ఒక్కొక్కటే క్రమంగా చేసుకొచ్చాను. అందులో శియన గృహము సంచారిత సురభి ధూపములు కల్గి దానిగా ఒకర్చవలయునన్న నియమాన్ని అనుసరించి, అర్చణా ఊదొత్తులు కొని ఉంచాను.

రాత్రి భోజనానికి కూర్చున్నప్పుడే ఈ ప్రణయ కలహ విధానాన్ని గూర్చి అంతా ఆవిడకు తెలియజెప్పి, అద్దాన్ని జయప్రదంగా సాగించమని చెబుదామని అనుకొన్నాను కాని, “ప్రత్త”కు అనగా వివాహము చేయబడిన స్త్రీకి కామశాస్త్రగ్రహణాధికారము లేదు. అంచేత మాట్లాడక ఊరుకొన్నాను.

ఒకటి రెండుసార్లు క్రాంతం “ఏమిటండీ భోజనం చేసేటప్పుడు కూడా ఒకటే ఆలోచన” అని అన్నది కాని నేను మాట్లాడలేదు.

ఇక శియన రచన చెయ్యాలి. పుస్తకం తెరిచి బల్ల మీద పెట్టుకొని ఒక్కొక్క విషయమే చదవటం, ఆ ప్రకారం చెయ్యటం!

శియన మందిరము “ఖట్వాశ్రయ ప్రతిపాదికాస్తరగ తూలికానుతతో ఒప్పియున్నచై యుండా” అన్నాడు. ఆ వాక్యంలో ఒక్క ముక్క నా కర్ణం కాలేదు. దగ్గరలో ఎవ్వరూ సంస్కృతం చెబుతున్నవాళ్లు లేరు. సరే ఏం జేసేదీ? ఆ విషయం వదిలేశాను.

హంసతూలికా తల్పముపైన శియనరచన చేయాలి. మా హంసతూలికా తల్పము—అంటే మా మామూలు పట్టె మంచంపైనే తెల్లటి దుప్పటి ఒకటి పరిచాను.

ఇక శిరోభాగీ కూర్చున్నానమ్—అని ఉంది. మొదట సరిగ్గా అర్థం గాలేదు. “కూర్చు” అన్నమాట ఎక్కడో విన్నట్లు జ్ఞాపకం. ప్రణయ కలహంలో కూర్చు ఎందు

కబ్బా అనికొని క్రిందవ్రాసిన టీకలో చూచును కదా. ప్రాణం లే లాచ్చింది. కూర్చున్నానమ్ అంటే కుర్చీట! బతికించాడు బంగారు తండ్రి శాస్త్రీకారుడు. సరిగ్గా మా హంసతూలికా తల్పానికి శిరోభాగంలోనే ఉంది పేము కుర్చీ. ఇప్పటికి శియనరచన పూర్తి అయింది.

తరువాత శియనమందిరాన్ని అలంకరించమన్నాడు. ఒక వేదిక ఉండాలట! సాపం ఆకాలంలో బల్లలు లేవు కామాలు, వేదిక అన్నాడు. మాకేం కర్ణం మా గదిలో మాంచి పేబిల్ ఉంది.

నియోభావ గురితమైన వీణ, చిత్రఫలకం, పుస్తకం, పూలమాలలూ, ఉండాలట! అయితే వీణకు బదులు మా అమ్మాయి ఫిడేలుంది. చిత్రఫలకం లేకపోయినా, చిత్ర పటాలున్నాయి. “పుస్తకం” అన్నాడు. ఒక పుస్తకం మేమి కర్ణం! ఒక వంద పుస్తకాలు, కాంపోజిషన్ పుస్తకాలతో కలుపుకొని ఉన్నాయి మా గదిలో!

ఇంక ఒక అరగంటలో క్రాంతం ఇల్లు సర్దుకొని వస్తుంది. నేను కుర్చీలో కూర్చుని ప్రణయకలహ విధానాన్ని గురించి మరోమారు పఠించి ముఖ్య విషయాలను అనుక్రమణికగా క్రాంతంమీద వ్రాసుకొన్నాను.

ప్రణయ కలహంలో ప్రథమ ఘట్టం ప్రయురాలికి కోపం తెప్పించటం... ఏదైనా, సవతిపేరు ఎత్తటము సవతి పేరు ఉచ్చరింపక పోయినా, నూచనగా సవతిని ఉద్దేశించి చేయునట్టి తత్ప్రేరణసాపరమగు సంభాషణాది కమూ, లేక అట్టి సవతికి తాంబూలమును పంపుట మొదలగునవి, ప్రయురాలు సహింపరానివనియు, ఇవియే ప్రయు కలహాలకు కారణాలనియు, సూత్రార్థము.

కోపం వచ్చిన తరువాత, నాయక “నాచే” మాటల చేతనూ, కార్యత: కార్యముల చేతను కలహ మొనర్చవలయును. తల వెండ్రుకలను విడల్పుట, నాయకుని శిరోజములను పట్టుకొని కొట్టుట, శియనమునుండి లేచి భూమి

(అని పిలిచి.....:336 పుట.)

మీదపడి దొర్లుట, ధరించిన పుష్పములనూ, మాలికలనూ, సొమ్ములనూ విచ్చివేయుటా, ఇత్యాదులుచేయగా వలయును అని రెండో సూత్రం. ఇది అంత కష్టమైన పనిగాదు. కోపం అంటూ చెప్పాలి గాని, ఇంతకంటే జ్యోతిషులు విలువైన పనులు జేస్తుంది మా కాంతం.

ఇక మూడో ఘట్టంలో అనునయమూ శయనారోహణమూ, అపరాధ స్మరణా తదుపరి పాదతాడనం, అనంతరం, అశ్రుకరణము, ద్వారదేశగమనం, యుక్తితోను నీయమానమ్, ప్రసన్నత, ఆలింగనం, చివరకు సంయోగం ఇవి జరగాలిసిన విధులు. అన్నింటిలోనూ, ప్రథమ ఘట్టంలో ప్రణయ కలహానికి కారణం కల్పించటంలోనే ఉంది కష్టం అంతా. మహారాజులకు అష్టభార్యలో అష్టాదశ భార్యలో ఉంటారు కాబట్టి సవతి ప్రశంసచేయటం

సంభవ మాతుంది. ఏదో ఒక్కగాని ఒక్క అవిడతో దేవుళ్ళాడుతూ ఉన్న ఈ సామాన్య జీవికి అదెట్లా సాధ్యం అవుతుంది. పోనీ, ఒక పరశ్రీని గురించి ప్రశంసించి, కలహాన్ని ఆకురింపజేయ వచ్చునుగాని, దాని తరువాత మా అవిడజేసే హంగామాకు మాకు ఈ సూత్రకారుడు బాధ్యుడవుతాడా?

ఇది ఒక పెద్ద సమస్య అయిపోయిందే ఎట్లాగా అని ఆలోచిస్తున్నా. ఇంతలో గాజుల చప్పుడు వినపడ్డది. గుండె ఝలుమున్నది. వచ్చింది కాంతం, ఒక చేత్తో వెండి మరచెంబుతో మంచినీళ్లు రండ్లోచేత్తో పళ్లెంలో రవలడ్డూలూ పట్టుకొని.....

౨

కొంతమంది, ప్రియురాలిని రమా రమ్యాకారయనీ, చతుర వచనయనీ, చారు చికురయనీ, విమాల్యాలంకారయనీ, ఏమేమో వర్ణిస్తారు. కాని మా అవిడ మామూలు మామిడిచిగురు చీరతోనే వచ్చేసింది. ఉజ్వల వయనాలు లేవు. మామూలు కళ్ళే. చిక్కిన చెక్కిళ్ళే. అయినా విరక్తి జేందకి ప్రణయకలహం ఒరవటానికి నిశ్చయించుకొన్నాను.

అవిడవచ్చే గొవటంతోనే నేను ఎదురుగా వెళ్లి, ప్రియురాలా, నీకే పరితిపిస్తున్నాను. నే నిట్లుండుననీ నీ షరింగియు, ఎందుకింత అలస్యము చేసినావు? అని చెప్పాలే! సరే అట్లాగే చెప్పాను.

కాంతానికి ఇంకా తెలియదు. ఆ రోజున జరగాలిసిన కార్యక్రమము. అంచేత నామాటలు విని, అట్లా మాట్లాడుతున్నారే? షకిలి చేష్టలు చేయకండి. ఎవరైనా వింటే నవ్వుతారు! అన్నది.

ఇంత అలస్యం చేశావే? అన్నాను.

“అలస్యం ఏముంది? మామూలుగా ఇల్లు సద్దుకొని పిల్లలను నిద్రపుచ్చుకొని, వచ్చాను.”

“చిలుకలను, గోరువంకలనూ మాట్లాడించావా? సాయింత్రం?” అన్నాను. కామ సూత్రాలలో ప్రియురాలు సాయింత్రం చేయలేని విధులను జ్ఞాపకం చేసుకొంటూ.

“చిలుకలేమిటి? గోరువంక లేమిటి? ఏమిటో ఆసం దర్భం ప్రలాపాలు నాకరం కావటంలేదు?” అన్నది.

“ఏంలేదు కాంతం. ఆల్లా తెల్లపోయి చూస్తావెంచుకు? నేను మామూలు మనిషినే! ఊరికేనే నవ్వుతూ ఆల్లా గ న్నాను.

“మన పిల్లలే మనకు చిలుకలూ, గోరువంకలూ, ఇప్పటిదాకా వాళ్లలో మాట్లాడుతునే ఉన్నాను.”

“ఇటురా, కూర్చో.”

వచ్చి నాదగ్గరే కూర్చుంది శయ్యపైన. ఇక ప్రణయ కలహానికి కారణం కల్పించాలి. ఉన్న కష్టమంతా అక్కడే. సవతి అనిగాని పరశ్రీతో పరిచయం అనిగాని ప్రశంసించానో కొంప మునిగిందే. లేని పోని రగడ ఎంచుకని అలోచించి ఇంకో విధంగా ప్రణయ కలహానికి కారణం కల్పించాను.

“కాంతం?...!”

“ఊ...!”

“మన సీతను చూడటానికి...”

“సీత ఎవరు?.....!”

“సీత నెరగవు? మా మేనమామ కూతురు.”

“అ...అయితే?”

“సీతను చూడటానికి రేపు వెదుతున్నాను.”

“వెళ్ళండి. నా ఆజ్ఞ ఎంచుకు?”

“అజ్ఞ కోసం కాదు. ఊరికే చెబుతున్నాను. సీత చాలా చక్కంది గుమా? దాన్ని నే నసలు పెండ్లాడు దా మనుకొన్నాను. దైవం అనుకూలించక పోవటం మూలాన పడింది కాదు.”

“ఇప్పుడు మటుకేం? నలుగురు పిల్లలతో కూడా వస్తుంది కనుక్కొండి.”

“అదికాదు నే నవటం. అది చక్కని దన్నిమాట ఒప్పుకొంటువా?”

“అయ్యో, కాకేం! చక్కని చుక్క. ఒక్క జాతి లో పుట్టిన వాళ్లకా మీరంతా?”

సీత చక్క దనాన్నిగూర్చి ప్రశంసా వాక్యాల పలికి కాంతం సాందర్యవతి కాదని కాస్త ఎత్తి పాడి స్తినా కోపం తప్పక వస్తుంది. తదనంతరం ప్రణయ కలహం అవిచ్ఛన్నంగా జరపొచ్చునని తోచింది.

“నలుగురి పిల్లల తల్లి అయినా, అమె శరీరచ్ఛాయ ఒక్క వన్నెకూడా తగ్గలేదు. చెక్కిల్లు చిక్కలేదు. కేశములూ.....!”

“చాలు. చాలు. ఇక అక్కడ ఆగండి.”

“అమె చరిత్ర నునులూ.....ఆ ముంగురుల...”

“ఏం మాటలివి! పరాయి అడదాన్ని గురించి ఇటు వంటి మాటలు వింటుంటే నాకు అరికాలు పుంట...”

“వచ్చిందా కోపం?...”

“అ...!”

“అయితే చప్పన లేచి క్రిందపడు నేలపైన మెల్లగా గుమి? ఇక జరిపేద్దాం ప్రణయకలహం” అన్నాను నేను తలపెట్టిన కార్యం అవిఘ్నంగా జరుగుతున్నదన్న సంతోషంతో పొంగిపోతూ.

“మీకేమైనా మతిపోయిందా? అట్లా తోస్తారేమిటి? నాకేం కర్మం క్రింద పడ్డదాకా?” అన్నది కౌంతం కరుకు కత్తి విదిలింపుల్లాగ మెరస్తున్న కళ్ళతో.”

“అదికాదు. సత్యభామ, వరూణిని, ప్రభావతీ మొదలైన నాయికలు ప్రణయకోపం వచ్చినప్పుడల్లా క్రింద పడ్డారు. నీవు అల్లాగ పడకపోతే ప్రణయకలహం ఎట్లా జరుగుతుంది?”

“జరగకపోతే, ఇప్పుడేమి, ఉపద్రవం? మతిపోయిన చేష్టలన్నినూ! తోస్తారేమిటి?...ఇవ్వాళ...మీకేదో... ఉండండి, నా పక్కమీదికి నేను వెళ్లిపోతాను.”

“పోమరి.....”

“ఏమిటబాబ్బ! ఇవ్వాళా!.....ఆదిరల సహవాసం చేస్తున్నారు! కల్లుబ్బలో పొద్దు పోయిందాకా ఉంటున్నారు. ఏం కర్మమో...” అన్నకొంటూ మరోప్రక్కమీది కెళ్లి పడుకుంది.

3

ఇంతవరకూ ప్రణయకలహం నియంపదంగా జరిగింది. రెండో ఘట్టంలో నాయికవివృద్ధక్రోధయై మాలి కలనూ, అలంకారాలనూ, విచ్చి వేయాలే. కోపం వచ్చింది గదా? ఆ పనులు చేయకపోతుండా అనుకొన్నాను గాని, ముడుచుకొని మెదలకుండా పడుకొంది. ఆమె జుట్టులోనున్న గులాబి పువ్వుమాత్రంనున్న జూచి కన్నెర్రజేసింది. నేనే వెళ్ళి ఆ పువ్వును తీసి, ముక్కలు ముక్కలు జేసి, క్రింద వెదజల్లాను.

తరుపరి కౌంతం ప్రక్కనే కూర్చుని, “కౌంతం, మాదూ నాతప్పు త్నమించు, నీవే చక్కని దానివి. పిల్లల తల్లివైనా, నీ చెక్కిళ్లపై నునుపు తగలేదు. రజితకేక

ములు అట్టే లేవు, శరత్కాలమునందలి పూర్ణచంద్రునితో సమానమైన ముఖముగల సుందరీ, ఓతరుణ వయస్సు గల విలాసిని, తెమ్ము, శయనారోహణము చేయుము” అని మల్లా పుస్తకంలో మాటలు అన్నాను. కౌంతం, నావంక శైరిమాపులు చూడటం సాగించింది. ఆమె భయంచేత కంపిస్తూ ఉన్నట్లు నాకు తోచింది.

“ఏం, భయములేదు కౌంతం. నా పక్కమీదికిరా” అన్నాను.

“ఏమిటో వికారం! నేనేం జేనాను. ఇందాక నెట్టి వేయటం మేమిటి? ఇప్పుడు మళ్ళీ ఈ బ్రతిమి లాడటం ఏమిటి?”

“అట్లా నేనెప్పటికీ చేయనులే. రా. లేచిరా. నా తప్పును గమనించక త్నమిలచు.”

“నేను త్నమించటం ఎందుకు? ఏమిటా గోలా? సరే పడండి.”

“ఉండు...ఉండు. లేవబోకు. లేవర్దు ఉంటే! ప్రణయ కలహం క్రమరీత్యా జరగాలె. నీ విప్పడో పని చెయ్యాలె.”

“ఏమిటది!...”

“నేను చేసిన అపరాధాన్ని తల్చుకొని, నా వీపు నడుమ, ఎక్కడైనా ఒక్క తన్ను తన్నాలె కొంచెం మెల్లగా. అంతటితో ప్రణయ కలహానికి ముదురుపాకం వస్తుంది. అటు తరువాత నేను బ్రతిమిలాడటం, నీవు కొంతనేపు అనుకరణం చేయటం తరుపరి శయనారోహణం ఇది జరగాలసిన విధి.”

“ఇంతపని జరగాలినించే ఇప్పుడు!”

“లేకపోతే ప్రణయ కలహం పూర్తిగాదు.”

“ఇట్లా జరగాలని ఎక్కడుంది?”

“పుస్తకంలో ఇదిగో కామనూత్రాలు. అందుకనే ఈ ఆవస్థంతా నేను పడటం! ఊ...ఒక్క చిన్న మెల్లగా తందూ!”

“అదో, సంగతి మహారాజా! నేను వెత్రిబాగుల దాన్ని. ఇందాకటినుంచీ మీకు మతి చెడిందేమో నని హడలీ పోతున్నాను. అడ్డమై పుస్తకాలూ చదివి నన్నే డిపిస్తున్నారా. వెళ్ళన వెకిలి పనులన్నీ నన్ను చేయ మంటూ?”

“అయితే ఏమంటారు! ప్రణయ కలహం ఇందాక వచ్చింది. ఇక సగంలో ఉంది. పాడు జేస్తావా?” అన్నాను ఆప్రయత్నంగా జీరపోయిన గొంతుకలో.

“ప్రణయ కలహం జరపాలా! జరుపుతాను? జరుపు తాను! ఇల్లా రండి!”

అని పిలిచి అల్లరి కుర్రాణ్ణి దండించే ఉపాధ్యాయు డు పోజులో నాచేవి తమ్మై పట్టుకొని నులేసి, ఇక ఎన్నడూ?.....”

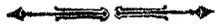
“అబ్బా!...”

“ఇక ఎన్నడూ, ఈలా.....ఏం?”

“ఊ...హ్...అబ్బ!...”

“మరి ఎన్నడూ చేయరు గదా!”

ఊహుఊ ఉహుఊ.....వదుల్దా.”

వో ముఖ్య విషయం

వ్యాసరచకులంతా తమవ్యాసాల్ని బహుక్లుప్తంగా పుట కొకప్రక్కచొప్పిన నాల్గుపుటలకి మించకుండా వ్రాయాలి. మాచే నిరాకరింపబడిన వ్యాసాల్ని త్రిప్పి పంప జాలము. కావున వ్యాసరచకులు తమవ్యాసములయొక్క ప్రతి నొక్కొక్కదానిని తమ వద్ద యుంచుకొనవలెను.

 అనువాదములుగాని అనుకరణములుగాని యామోదకరములు కావు. వ్యాసములన్నియు స్వపోలకల్పితములై వుండాలి.